

Přehled aktivit SLS z.s. 2015 – 2004

Obsah

07.12.07 - Tallin, Estonsko.....	2
29.11.07 - Slavnostní koncert vítězů mezinárodní soutěže Otevřená Evropa a Festivalu Ars Poetica - Puškinův památník RSVK Praha.....	2
24.11.07 - Hrozatín, pochod turistů.....	2
06.11.07 - Výroční shromáždění SLS.....	2
26.10.07 - Buzuluk.....	2
06.10.07 - Slavnosti ke 63. výročí bojů Karpatsko-dukelské operace přímo na Dukle.....	3
04.10.07 - Vzpomínkový večer k 63. výročí bojů o Dukelský průsmyk.....	4
07.09.07 - Dřínov.....	5
09.05.07 - Rovno, Ukrajina.....	5
07.05.07 - Kroměříž, pietní shromáždění u hrobu L.Svobody.....	5
12.12.06 - Setkání k 65. výročí bitvy u Moskvy v RSVK Praha.....	5
23.11.06 - Vernisáž výstavy "Ženy v boji 1939 - 1945" na Univerzitě obrany v Brně.....	6
29.10.06 - Kroměříž, Vladyka Krištof, 60. let postavení a vysvěcení pravoslavného kostela v Kroměříži Na Slovanech.....	6
04.10.06 - Plenární shromáždění členů SLS a vzpomínka na 62. výročí bojů na Dukle (SLS-Praha).....	6
25.09.06 - Buzuluk.....	6
22.09.06 - Brno, bojovníci brigády Jana Žižky z Trocnova osvobozené armády Jugoslávie se sešli.....	6
09.09.06 - Dřínov.....	7
04.06.06 - Odhalení busty maršála Rybalka.....	7
09.05.06 - Pietní akt u pomníku sovětských vojáků.....	7
03.05.06 - Vzpomínka u hrobu Ludvíka Svobody.....	7
03.05.06 – V Kroměříži se uskutečnilo již tradiční setkání (SLS-Kroměříž).....	7
02.03.06 - Pietní akt na Olšanech a setkání prezidenta V. Putina s čs. veterány z rusko – německé fronty.....	8
24.02.06 - Slavnostní setkání u příležitosti 63. výročí bojů u Sokolova a 61. výročí bojů u Jasla.....	8
02.02.06 - Vzpomněli jsme 63. výročí bitvy o Stalingrad.....	11
08.12.05 - Setkání veteránů 2. svět. války a studentů Univerzity obrany v Brně.....	12
28.11.05 - Vzpomínková akce v Kroměříži.....	13
26.11.05 - Vzpomínka u rodného domu Ludvíka Svobody.....	13
25.11.05 - Vzpomněli jsme 110. výročí narození armádního generála.....	13
25.11.05 - Plenární zasedání SLS.....	18
08.05.05 - 60. výročí osvobození naší vlasti a ukončení II. světové války.....	19
07.05.05 - Odhalení sochy gen. G. Pattona (SLS-Praha).....	19
03.05.05 - U památníků v obcích jižní Moravy (SLS-Pardubice).....	19
17.03.05 - Palác Luxor, Prezentace knihy.....	20
14.10.04 - Ustavující shromáždění SLS.....	20

07.12.07 - Tallin, Estonsko

V Tallinu se konala mezinárodní konference u příležitosti 65. výročí zahájení jednání SSSR se západními mocnostmi, s Anglií a USA, o otevření druhé fronty v Evropě. V Tallinu proto, že pilot, který pilotoval riskantní let se Sovětskou delegací do USA a do Anglie, přes celé okupované území Evropy, většinou v noci a bez možnosti navigačních pokynů z letišť, byl Estonec, důstojník – letec Endela Pusepa, hrdina SSSR.

Konference se zúčastnili zástupci veteránů SSSR, Itálie, Francie, Nizozemska, Kanady. Českou stranu představovala prof. Ing. Zoe Klusáková – Svobodová, Csc, příslušnice domácího odboje, která pronesla na konferenci příspěvek. Průběh konference našel ohlas v místní televizi, rozhlase a tisku.

29.11.07 - Slavnostní koncert vítězů mezinárodní soutěže Otevřená Evropa a Festivalu Ars Poetica - Puškinův památník RSVK Praha

Členové SLS spolu s členy Česko- ruské společnosti shlédli působivý koncert mladých lidí amaterských tanečních a pěveckých skupin s brilantními výkony vítězů tradiční soutěže, pořádané každým rokem v Příbrami.

24.11.07 - Hroznatín, pochod turistů

U příležitosti dne narozenin Ludvíka Svobody zorganizoval odbor KČT Trnava již podruhé pochod turistů „Putování krajem armádního generála Ludvíka Svobody“ po vymezené trase, která má zastávku v rodném domě Ludvíka Svobody v Hroznatíně. Tam položili turisté květy u pamětní desky a navštívili výstavu v domě. Zde byli přivítáni čajem a pobesedovali o výstavě.

06.11.07 - Výroční shromáždění SLS

Na zasedání byla zhonocena činnost odboček, přijata úprava Stanov Společnosti a organizačního řádu. V diskusi byly přijaty výhledy další činnosti.

26.10.07 - Buzuluk

Po roce již po druhé 26. až 28. října navštívila delegace MO, ČSOL Buzuluk. Za SLS se zúčastnila Zoe Klusáková - Svobodová. Tentokrát delegace navštívila Buzuluk proto, aby odhalila nově postavené pomníky. Uskutečnilo se to symbolicky 28. října, na den státního svátku Československa, jeho vzniku. Zúčastnili se představitelé místních veteránů, místní i oblastní správy, společenských organizací. Tak jako před rokem, přijetí bylo mimořádně srdečné. Večer na přátelském setkání potom se sešli a zavzpomínali na minulost ruští i čeští veteráni. Buzulučtí mají do své historie pevně zabudován pobyt Čechoslováků ve válečné době i časté návštěvy Družby v poválečných letech. Uvítali by, kdyby se dnešní naše vzájemné styky zintenzivnily. Buzuluk se, oproti minulosti, stalo bohatým, výstavným městem, které využívá přírodního bohatství plynu, vzácných kovů, vzácných kamenů, ale i úrodné černozemě. Okouzila nás mládež, se kterou delegace měla tiskovou konferenci, svými otázkami i postoji.

06.10.07 - Slavnosti ke 63. výročí bojů Karpatsko-dukelské operace přímo na Dukle

Zástupci SLS se rovněž zúčastnili vzpomínkových dnů ke 63. výročí bojů Karpatsko-dukelské operace přímo na Dukle. Dne 5. října na polské a 6. října na slovenské straně hranic.

V pátek 5. října v polském městě Dukla, Novoselcích a v Zarszyne, kde jsou pohřbeni padlí účastníci tohoto boje již tradičně polští Podhalánští horští myslivci, četní polští, slovenští a čeští oficiální představitelé, odbojáři a místní občané vzdali čest památce padlých a tam pochovaných československých vojáků a Rudoarmějců.

V sobotu 6. října na slovenské straně Dukelského průsmyku na hřbitově u památníku československých vojáků se sešli četní účastníci KDO ze Slovenska (20 autobusů), z Česka (autobus), zástupci zemí, jejichž vojáci bojovali v této válečné operaci i dalších spojeneckých armád.

Slovenský stát i občané již tradičně věnují velkou pozornost tomuto setkání na Dukle, které připomíná válečnou operaci sovětské a československé armády spjatou se Slovenským národním povstáním. Velký počet přítomných téměř zaplnil celé prostranství a hřbitov před památníkem.

Uctění památky všech hrdinů této operace zahájil proslovem prezident Slovenské republiky Ivan Gašparovič. Mimo něho byl přítomen i místopředseda vlády Dušan Čaplovič, slovenský ministr národní obrany Kašický a další zástupci armády, další ministři, předseda Slovenské Národní rady Pavol Paška, poslanci Národní rady, řada členů diplomatického sboru a vojenských přidělců. Za Slovenský Svaz protifašistických bojovníků vystoupil jeho předseda Picek.

„Jsme tu dnes proto, abychom vyjádřili úctu těm, kteří tu v Dukelském průsmyku položili životy, úctu všem účastníkům bojů, kteří se vítězství nad fašismem nedožili,“ pronesl k přítomným prezident Gašparovič a zdůraznil, že je potřeba si připomínat, jak lehce se svoboda ztrácí a naopak, jak těžce a s jakými oběťmi se získává zpět.“

Českou republiku a resort obrany reprezentoval náměstek ministryně obrany František Padělek v doprovodu zástupce náčelníka Generálního štábu AČR - ředitele Společného operačního centra MO generálmajora Josefa Prokše.

Přítomny byly také delegace Ruské federace, Ukrajiny a Polska v čele s velvyslanci. Nechyběli ani zástupci československých legionářů a dalších organizací.

František Padělek zhodnotil historický význam KDO za českou stranu.

Od památníka na Dukelském hřbitově se zúčastnění přesunuli do Svidníku k soše generála Ludvíka Svobody jenž s vojáky Prvního československého armádního sboru svedl krvavou bitvu o Dukelský průsmyk. U jeho sochy se poklonili a věnce položili všichni účastníci dnešního vzpomínkového setkání, včetně Zoe Klusákové - Svobodové, která přišla v doprovodu rodiny. Zde se slova ujal náměstek ministryně obrany František Padělek, který rovněž vyjádřil úctu všem hrdinům zdejších bojů: *„Ti, kteří vstoupili před třiašedesáti lety do Dukelského průsmyku, současně vešli do Síně slávy našich národů. Často neznali a ani nemohli znát jemné nuance evropských a světových dějin, ale svým srdcem a svou statečností pomáhali tyto dějiny tvořit. Proto nesmí být nikdy zapomenuta památka těch, kteří navždy drží ve zdejších hlubokých lesích svoji neviditelnou hlídku bez návratu.“* U sochy armádního generála Ludvíka Svobody předal generálporučík J. Činčár pamětní medaili

Ludvíka Svobody městu Svidník, primátoru Ing. Bartkovi, gymnaziu L.Svobody v Humenném, ministru obrany SR Kašickému a vojenskému muzeu ve Svidníku a jeho řediteli PhDr. Rodákovi,

Třetí a závěrečné zastavení tohoto dne bylo u památníku sovětské armády, pod níž ve společném hrobě jsou uloženy ostatky padlých rudoarmějců. I zde všichni oficiální hosté i zástupci odbojářských a společenských organizací se poklonili a položili květy. Na tomto místě vystoupili velvyslanec ruské federace na slovensku A. Udalcov a předseda vedení oblasti Svidníku Milan Cocuľa . Oba připomněli osudy rudoarmějců ze všech koutů bývalého Sovětského Svazu, kteří položili své mladé životy na této zemi, aby porazili nacismus a přinesli lidem svobodu. Mezi těmi, co se poklonili jejich památce, tak jako i u obou předcházejících památníků, byli i vojenští přidělenci USA a SNR.

Tento den byl velkou příležitostí mnohých srdečných až dojemných setkání mezi spolubojovníky – veterány 1. armádního sboru, kteří se sjeli z celého Slovenska a mohli se setkat i se svými českými druhy.

04.10.07 - Vzpomínkový večer k 63. výročí bojů o Dukelský průsmyk

Ve čtvrtek 4. října 2007 uspořádala **Společnost Ludvíka Svobody** spolu s **Klubem Rusko, Česko-ruskou společností a Domem ruské vědy a kultury při velvyslanectví Ruské republiky** vzpomínkový večer k 63. výročí bojů o Dukelský průsmyk a zahájení osvobozovacích bojů Československé republiky – operace, která se do dějin druhé světové války zapsala jako Karpatsko-dukelská. Byla to útočná operace Rudé Armády a 1. čs. armádního sboru na pomoc Slovenskému národnímu povstání. Německá vojska uspěla v tomto horském a špatně přístupném pro tanky a těžká děla horském terénu vytvořit tři obranné linie a přesunout tam mohutnou posilu. Kruté boje trvaly 80 dnů. Boje si vyžádaly na 20 000 padlých a 60 000 raněných a nezvěstných Rudoarmějců a 1800 padlých a na 4 700 raněných a nezvěstných československých vojáků.

Shromáždění se zúčastnili četní hosté, mezi nimi především účastníci bojů na Dukle i další veteráni druhé světové války a účastníci odboje proti nacismu. Dále velvyslanec Ruské republiky pan A. L. Fedotov, velvyslanec Slovenské republiky pan Ladislav Ballek, velvyslanec Moldavské republiky K. Valerian, představitel Běloruské republiky M. V. Michajlovič, místopředseda Poslanecké sněmovny pan JUDr. Filip, zástupce náčelníka Generálního štábu pan generálmajor J. Prokůš, vojenští přidělenci velvyslanectví Ruské federace, Slovenské republiky, Ukrajiny a další osobnosti veřejného života.

Po zahájení shromáždění prezidentem Klubu Ruska Ing. Z. Zbytkem, vystoupil k problematice významu zmíněného jubilea genmjr. PhDr. Raška.

Při této příležitosti Společnost Ludvíka Svobody ocenila Pamětní medailí Ludvíka Svobody dceru jmenovaného prof. Ing. Z. Klusákovou – Svobodovou, CSc., velvyslance Ruské federace v ČR . L. Fedotova, velvyslance Slovenské republiky Ing. Ladislava Ballka, místopředsedu Poslanecké sněmovny JUDr. V. Filipa, poslankyni Poslanecké sněmovny PaedDr. M. Halíkovou, poslance Evropského parlamentu a předsedu Česko – ruské společnosti Ing. Vladimíra Remka, starostu obce Dřínov J. Palíška a uváděnou obec, představitele Klubu Rusko Ing. Z. Zbytky a další představitele Česko – ruské společnosti, Československé obce legionářské, Mezinárodního slovanského výboru, Českého svazu bojovníků za svobodu a členy SLS. Přítomným předal tuto medaili předseda SLS

genpor. Ing. J. Činčár.

V osobních vystoupeních A. L. Fedotov, Ing. L. Ballek, JUDr. V. Filip, genpor. Ing. F. Šádek, Ing. Z. Zbytek spolu s poděkováním za udělené ocenění zdůraznili význam vzpomínaného výročí pro současnou a budoucí generace.

V přátelské besedě vzpomínali účastníci setkání na léta související s osvobozením Československa.

Pamětní medaile Ludvíka Svobody byla ustanovena občanským sdružením Společnosti Ludvíka Svobody a udělována jednotlivcům i kolektivům za záslužnou práci pro přátelství mezi národy a uchování paměti o společném boji proti fašismu ve II. Světové válce.

07.09.07 - Dřínov

Obecní úřad v čele se starostou panem Jos. Palíškem uspořádalo tradiční setkání u příležitosti výročí přistání čs. vojenského výsadku z SSSR u Obce Dřínova. Účast přijali představitelé města Kroměříže, ČSBS a ČSOL Kroměříže a kroměřížské odbočky SLS. S projevem za SLS vystoupil prof. JUDr. Kiesewetter, DRSc.

09.05.07 - Rovno, Ukrajina

Volynští Češi vybudovali pomník na místě, štábu 1. čs. samostatné brigády, kde vstupovali v r. 1944 dobrovolně a hromadně do tvořícího se 1. armádního sboru, na památku této události a také na památku těch, kteří padli v boji. Delegaci na dhalení pomníku vedl předseda Senátu MUDr. Bohuslav Sobotka, Kromě delegace, která přibyla letecky, přijeli dva autobusy Volyňských Čechů, pamětníků i jejich potomků. Delegace se zúčastnila slavnostního shromáždění občanů Rovna u příležitosti 62. výročí vítězství nad nacistickým Německem, na kterém vystoupil Dr. Sobotka, odhalení pomníku, na kterém vystoupil Ing. Jiří Hofman a řady dalších akcí. Srdečný a dojemný byl koncert souboru veteránů války, kteří velmi kultivovaně, až na hranici profesionality, předvedli vojenské a národní písně, zpívané ve válce. Do delegace byla Sdružením volyňských Čechů vybrána také Ing. Zoe Klusáková – Svobodová s vnukem Vojtěchem.

07.05.07 - Kroměříž, pietní shromáždění u hrobu L.Svobody

V Kroměříži se již tradičně shromáždili příslušníci 1.armádního sboru, občané a představitelé města Kroměříže v čele s panem starostou, představitelé ČSBS, konzul ruské republiky v Brně, zástupce ruského velvyslanectví v ČR, aby vzpomenuli společného boje proti fašismu, osvobození Československa a uctili památku padlých položením květů u pomníku padlých na kroměřížském hřbitově a u hrobu generála Svobody a jeho rodiny.

12.12.06 - Setkání k 65. výročí bitvy u Moskvy v RSVK Praha

Členové SLS a Česko – Ruské společnosti z Prahy si připomenuli 65. výročí bitvy o Mosku, první zlomové bitvy proti Německé armádě ve Velké vlastenecké válce a shlédli dokumentární film o této bitvě RA.

23.11.06 - Vernisáž výstavy "Ženy v boji 1939 - 1945" na Univerzitě obrany v Brně

Za účasti představitelů a studentů Univerzity i pracovníků hromadných sdělovacích prostředků byla zahájena výstava o účasti československých žen v čs. zahraničních vojenských jednotkách, kterou zorganizovala brněnská odbočka SLS za vedení paní Maji Dočkalové. Sponzorem a spoluorganizátorem výstavy byla Univerzita obrany

29.10.06 - Kroměříž, Vladyka Krištof, 60. let postavení a vysvěcení pravoslavného kostela v Kroměříži Na Slovanech

Před 60 lety byl v Kroměříži v nově založené čtvrti Na Slovanech vysvěcen pravoslavný kostel pro občany této církve z Kroměříže a okolí. Po bohoslužbách se právě tak, jako tradičně v májové dny, odebrali účastníci na hřbitov, kde leží na malém vojenském hřbitově příslušníci této církve, většinou Rusíni z Podkarpatské Rusi, kteří zde podlehlí svému zranění při osvobozování okolí Kroměříže.

04.10.06 - Plenární shromáždění členů SLS a vzpomínka na 62. výročí bojů na Dukle (SLS-Praha)

Na shromáždění členů SLS byla zhodnocena činnost Společnosti a u příležitosti narozenin předsedy SLS gen. Činčára, byla oceněna jeho celoživotní práce. Spolu s Klubem Rusko, na slavnostním zasedání, si přítomní připomenuli 62. výročí bitvy na Dukle 1. čs. armádního sboru spolu s RA.

25.09.06 - Buzuluk

25-29. září Ministerstvo Obrany ČR, ČSOL organizovali zájezd do Města Buzuluku, aby na místě projednali a zajistili péči a obnovu památníků pochovaných zde na místním hřbitově legionářů z 1. světové války i zemřelých příslušníků čs. vojenských jednotek z 2. světové války, kteří se zde léčili a zemřeli v místní nemocnici. Pomníky, které vybudovali svého času občané Buzuluku zestárlý a potřebovaly obnovu. Mezi českou delegací v níž byli ti, kteří zde v r. 1942 prožili v přípravě k boji celý rok, a místními občany a představiteli místní správy došlo k srdečným setkáním. Česká delegace se přesvědčila, že vzpomínka na československé vojáky, kteří se zde organizovali před odchodem na frontu k Sokolovu v únoru r. 1943, je stále připomínána názvy ulic, pamětními deskami na domech, na nádraží, v místním muzeu, kde má historie budování 1. samostatného čs. polního praporu své čestné místo. I mladá generace ví, kdo to byli Čechoslováci, kteří se zde po celý rok 1942 připravovali do války, kdo je kpt. Otakar Jaroš, či generál Ludvík Svoboda. Za SLS se zúčastnila dcera Ludvíka Svobody Zoe Klusáková, která byla v Buzuluku velmi srdečně vítána.

22.09.06 - Brno, bojovníci brigády Jana Žižky z Trocnova osvobozené armády Jugoslávie se sešli.

Po válce, na výzvu vlády ČSR se mnozí naši krajané z Jugoslávie přestěhovali zpět do své původní vlasti a usadili se v několika obcích jižní Moravy. Udržují vzpomínku na své boje jako partyzáni, později vojáci národních jednotek Jugoslávské národně-osvobozené armády Titovy. Uctívají památku padlých, jimž postavili památníky ve svých obcích a v muzeu schraňují fotografie a dokumenty o jejich bojích. Na setkání přijel i jejich spolubojovník ze Slovinska pan Fr. Kroupa, předseda svazu protifašistických bojovníků v Lublani.

09.09.06 - Dřínov

Vzpomínkové akce na 1. čs. vojenský výsadek z SSSR v r. 1941 se zúčastnila **předsedkyně** Českého svazu bojovníků za svobodu paní Anděla Dvořáková a mluvčí ČSBS paní Šárka Helmichová za Československou obec legionářskou: plukovník Jindřich Heřkovič, místopředseda Historické skupiny 1. armádního sboru a plukovník Dimitrij Popjuk, za války příslušník 1. čs. armádního sboru a paravýsadku ve zvláštních operacích - za Sdružení československých zahraničních letců – Východ: plukovník Peter Pecha - za Společnost Ludvíka Svobody: 1. místopředseda SLS Prof. Zbyňek Kiesewetter DrSc. a Zoe Klusáková - Svobodová a za kroměřížskou pobočku SLS dr. Ladislav Křemeček. Slavnostní projev měl plk. D. Popjuk.

04.06.06 - Odhalení busty maršála Rybalka

4.6.2006 se členové SLS zúčastnili slavnostního shromáždění pořádaného Nadací pozemního vojska AČR s Čsl. obcí legionářskou k příležitosti znovuodhalení busty maršála Pavla Semjonoviče Rybalka, velitele sovětské 3. gardové armády, která 9.května 1945 přispěla na pomoc Praze a osvobodila naše hlavní město. Pomník byl odhalen za přítomnosti zástupců pražských velvyslanectví Ruské federace i Spojených států Amerických v prostoru Vojenského muzea na demarkační linii v Rokycanech.

09.05.06 - Pietní akt u pomníku sovětských vojáků

Na Olšanském hřbitově, u pomníku padlých sovětských vojáků z květnových dnů roku 1945, se konala vzpomínka, které se zúčastnili kromě jiných delegací také zástupci SLS, kteří položili k památníku květy.

03.05.06 - Vzpomínka u hrobu Ludvíka Svobody

3. května 2006 se uskutečnilo již tradiční setkání u hrobu arm. gen. Ludvíka Svobody jeho spolubojovníků a členů SLS na pietním aktu, které organizují společně s MÚ města Kroměříže. Setkání proběhlo na hřbitově u rodinné hrobky rodiny Svobodové, která se nachází uprostřed hřbitova, v sousedství vojenského hřbitůvku, kde jsou pochováni českoslovenští vojáci kteří padli nebo zemřeli v důsledku zranění při osvobození Kroměřížska v r. 1945.

V hrobce je rovněž uložena urna Ireny Svobodové a prst z koncentračních táborů Ravensbrücku a Mauthausenu a z bojiště u Bílé Cerkve na Ukrajině, míst, kde položili své životy nejbližší členové rodiny: Miroslav Svoboda (syn) Anežka Stratilová, Eduard a Jaroslav Stratilovi, Ladislav Blažek (matka, bratři a bratranec Ireny Svobodové).

03.05.06 – V Kroměříži se uskutečnilo již tradiční setkání (SLS-Kromeríž)

u hrobu arm. gen. Ludvíka Svobody jeho spolubojovníků a členů SLS na pietním aktu, které organizují společně s MÚ města Kroměříže ČSOL, a SLS. Setkání proběhlo na hřbitově u rodinné hrobky rodiny Svobodové, která se nachází uprostřed hřbitova, v sousedství vojenského hřbitůvku, kde jsou pochováni českoslovenští vojáci kteří padli nebo zemřeli v důsledku zranění při osvobození Kroměřížska v r. 1945.

V hrobce je rovněž uložena urna Ireny Svobodové a prst z koncentračních táborů Ravensbrücku a Mauthausenu a z bojiště u Bílé Cerkve na Ukrajině, míst, kde položili své životy nejbližší členové rodiny: Miroslav Svoboda (syn) Anežka Stratilová, Eduard a Jaroslav Stratilovi, Ladislav Blažek

(matka, bratři a bratranec Ireny Svobodové).

02.03.06 - Pietní akt na Olšanech a setkání prezidenta V. Putina s čs. veterány z rusko – německé fronty

Prezident Ruské federace Vladimír V. Putin navštívil ve dnech 1.-2. března na pozvání prezidenta Václava Klause Českou republiku.

Dne 2. března se oba prezidenti společně poklonili na Olšanských hřbitovech památce padlých rudoarmějců při osvobození Prahy v květnové dny r. 1945.

Pietního aktu se zúčastnili představitelé veteránů – vojáků československých vojenských jednotek, kteří bojovali ve 2. světové válce po boku vojáků Sovětského svazu na sovětsko – německé frontě, kde se odehrávaly nejzrozsáhlejší a nejurputnější boje 2. světové války. Těchto veteránů, kteří bojovali u Sokolova, o Kyjev, na Dukle, u Jasla, v Ostravě, na Slovensku i na Moravě až do Prahy, ještě žije v České republice okolo jednoho tisíce. Spolu s nimi se zúčastnila i předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu paní Anděla Dvořáková a předseda Společnosti Rusko ing. Z. Zbytek.

Tento slavnostní a pietní akt obou prezidentů připomenul, že historie rusko – českých vztahů se nezačala psát jen „od včerejška“, jak by se někdy zdálo z projevů některých našich politiků a publicistů, ale má i své dávnější stránky.

24.02.06 - Slavnostní setkání u příležitosti 63. výročí bojů u Sokolova a 61. výročí bojů u Jasla.

Ministerstvo obrany České republiky a Československá obec legionářská - Historická skupina 1. Čs. armádního sboru uspořádaly dne 24. února 2006 slavnostní setkání u příležitosti 63. výročí bojů 1. čs. polního praporu u Sokolova a

15. leden 2006 – 61. výročí Jasla

8. březen 2006 – 63. výročí Sokolova

Ministerstvo obrany České republiky a Československá obec legionářská - Historická skupina 1. Čs. armádního sboru uspořádaly dne 24. února 2006 slavnostní setkání u příležitosti 63. výročí bojů 1. čs. polního praporu u Sokolova a 61. výročí bojů dělostřeleckých pluků a tankové brigády 1. čs. armádního sboru u Jasla.

Přítomni byli: náčelník generálního štábu generálporučík ing. Pavel Štefko, za MO brigádní generál Josef Prokeš, zástupce náčelníka vojenské kanceláře prezidenta republiky plk. ing. Rybák, předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu paní Anděla Dvořáková, čestný předseda ČsOL generálporučík v z. Sedláček a předseda ČsOL generálmajor v.z. A. Špaček. Rovněž se zúčastnili vojenští a letečtí přidělenci Slovenska, Ukrajiny, Ruska, USA, Francie a Anglie. Mezi příslušníky 1. čs. armádního sboru přišla v hojném počtu i vojenská mládež, posluchači vojenských škol.

Ve slavnostním projevu náčelník generálního štábu ocenil vlastenectví a statečnost československých vojáků, vyzvedl význam bojů československého prvního samostatného

polního praporu v SSSR v bojích u Sokolova i dělostřeleckých pluků 1. čs. armádního sboru v operaci u Jasla pro osvobození Československé republiky, pro její zařazení jako rovnoprávného člena mezi státy protihitlerovské koalice. „Vystoupení československých vojáků u Sokolova se řadí mezi nejvýznamnější tradice naší armády“ pravil. Po té vystoupili generál poručík v z. Jaromír Machač účastník bojů u Sokolova a brigádní generál v z. Miloslav Masopust, účastník bojů čs. dělostřelectva u Jasla.

Některá fakta o bojích prvního čs. polního praporu v prostoru Charkova u Sokolova

Před 63 lety 30. ledna 1943 odejel z Buzuluku vlak o 67 vagonech s československým prvním polním praporem na frontu, směrem na Charkov – druhé největší ukrajinské město nedávno osvobozené z rukou hitlerovského vojska.

Bylo to vojsko dobrovolníků, kteří se na výzvu v rozhlase a novinách, sjeli z různých koutů Sovětského svazu: Emigranti z Čech, Slovenska, Podkarpatské Rusi i krajané, žijící na území SSSR ať již měli československé občanství, nebo občanství sovětské. **Jejich velitelské jádro od velitele praporu po velitele čet a rot tvořili důstojníci a poddůstojníci, československé armády, kteří opustili okupovanou republiku, aby bojovali za její osvobození.**

Polní prapor prodělal mimořádně náročný výcvik (*jeden současný historik jej charakterizoval jako výcvik jednotky mimořádného nasazení*) a byl vyzbrojen špičkovými sovětskými zbraněmi, jejichž kvalitu uznávali i odborníci západních spojenců. **Byli stejně vyzbrojeni, jako sovětské „gardové“ jednotky obdobného zaměření.**

Situace na frontě v době příjezdu čs. polního praporu

Na straně sovětské: V první polovině února 1943, po strategické porážce německých vojsk v bitvě o Stalingrad, **sovětská vojska Voroněžské, Jiho-západní a Západní fronty** v délce 800 kilometrů zaútočila a postoupila do hloubky 150 až 300 km. Osvobodila města Kursk, Charkov, Belgorod, Rostov na Donu a stovky městeček a vesnic. Dobyté území, cesty a železnice, letiště, to vše bylo zničeno. K tomu, aby sovětská vojska přistoupila k plnění nových bojových úkolů potřebovala doplnit lidmi, technikou, zásobami, obnovit komunikace.

Na straně stále ještě silného nepřítele: Němci pod údery sovětské armády sice ustoupili od Volhy na západ, ale současně se připravovali k protiúderu a chystali se napravit svou ohromnou stalingradskou porážku. I když ustupovali, současně doplnili zásoby a stáhli posily ze Západu. V důsledku na tomto úseku sovětsko – německé fronty se změnil poměr sil ve prospěch nepřítele, který dosáhl především převahy techniky, tanků. Již 19. února Němci přešli do protiútoků na Charkov.

Bojový úkol 1. čs. samostatného polního praporu

Za této změněné a vyhrocené situace československý polní prapor dorazil do Charkova (1.března) a byl začleněn do těch svazků Rudé armády, které měly bránit postupu německých tankových jednotek na úseku Charkova. Linií na níž měl náš polní prapor Němce udržet v délce cca 15 km byla řeka Mža a za ní vesnice Sokolovo, kde bylo předsunuté obranné postavení.. Jejich úkol byl nepropustit nepřítele přes zamrzlou řeku Mžu ve směru na Charkov.

Sousední sovětské jednotky úporně bojovaly a držely pozice do té doby, než čerstvé síly

Čechoslováků se zakopaly a zaujaly ty své. Zejména se proslavili obránci Taranovky - vojáci 78. gardového pluku pod velením plk. Šironina. 25 z nich byl udělen titul Hrdina Sovětského svazu. Jen několik málo příslušníků pluku obranu Taranovky přežilo.

Československý polní prapor byl posílen dvěma oddíly protitankového dělostřelectva, 10 tanky T-34 a podporován palbou raketometů typu kaťuší.

Hlavní boj se odehrál dne 7. a 8. března o Sokolovo, kde bylo předsunuté postavení 1. roty, které velel npor. Otakar Jaroš. Úkol praporu byl v plném rozsahu splněn i když proti přesile německých tankových jednotek. 1. rota se 8. března v noci již mohla stáhnout za řeku Mžu, na které se v důsledku oteplení začaly lámat ledy a stala se tak protitankovou překážkou. Tak skončily počáteční boje o osadu Sokolovo, v níž 1. rota nadporučíka Otakara Jaroše za podpory ostatních jednotek 1. čs. samostatného polního praporu v SSSR a s pomocí přidělených jednotek sovětských zničila nebo poškodila 22 německých tanků, 6 obrněných vozidel a téměř 440 padlých a raněných nepřátelských vojáků. Čs. prapor přitom utrpěl tyto ztráty: 112 padlých, 106 raněných, 30 nezvěstných. V bojích v samotném Sokolovu padl i velitel, npor. Otakar Jaroš, kterému byl jako prvnímu cizinci udělen titul Hrdina sovětského svazu. Leninovým řádem byl vyznamenán i velitel praporu, pplk. Ludvík Svoboda. Různými sovětskými řády a medailemi bylo vyznamenáno 83 příslušníků praporu, mezi nimi i osm žen. Poprvé v historii československé armády se jejich bojů zúčastnily i ženy. U Sokolova jich bylo 38.

Boj v tomto prostoru pokračoval v součinnosti se sovětskými jednotkami 6. armády až do 13. března. Teprve potom prapor byl stažen z bojových pozic. Němci obešli obchvatem sovětské pozice, hrozilo obklíčení. Prapor ustoupil do nových obranných pozic sovětských vojsk na východním břehu řeky Severní Doněc, kde se fronta stabilizovala. 31. března dorazil prapor do vesnice Veseloje, kde po celý duben obnovoval své síly jako záloha velitele Voroněžského frontu.

Československý polní prapor ve svém prvním bojovém křtu proti přesile nepřítele se ctí obstal.

Začátkem května se prapor přesunul do Novochooperska ve Voroněžské oblasti, kde se započalo s budováním 1. čs. samostatné brigády v SSSR. Její jádro tvořil 1. čs. samostatný polní prapor rozšířený o doplňky z náhradního pluku, který se sem přemístil z Buzuluku. Skončila jedna a začala nová etapa v historii našeho vojska na východní frontě.

Naše vojenská jednotka v bojích, které sváděla po boku svazků Rudé armády vyrostla v daleko největší součást československé armády v zahraničí. A když náš lid doma povstal proti nacistickým okupantům, stal již po jeho boku v bojích zocelený armádní sbor, který měl sílu armády.

Některá fakta o účasti čs. dělostřelců a tankistů 1. čs. armádního sboru v bitvě na polském území u Jasla

Stalo se před 61 lety, v posledním roce války, za 22 měsíců po Sokolovu, během kterých československé vojsko v SSSR vzrostlo z polního praporu na 1. čs. armádní sbor, který spolu s RA již osvobozoval Slovensko, v Polsku u města Jaslo, na úseku 1. Ukrajinského frontu:

Dne 15. ledna 1945 v 8 hodin 45 minut, jakoby se náhle spustila strašná bouřka, hromobití, zemětřesení, peklo – 65 minutová dělostřelecká příprava. Na úseku průlomu v šířce téměř 40 km, Rudá armáda soustředila 130 až 200 hlavních na 1 km – andrjuše, kaťuše, nazývané stalínovými varhanami, minomety a děla všech ráží. V úseku průlomu mizela obranná zařízení nacistů pod přesnou palbou dělostřelectva a v jejich troskách hynuli hitlerovští vrazi.

Nacisté zde po několik měsíců budovali hlubokou, železobetonovými pevnostkami zpevněnou obranu, která měla zastavit postup Rudé armády na přístupech ke Krakovu, k Ostravě a dále k

Berlín. Po dělostřelecké přípravě cesty tankům a pěchotě byly proraženy. Ty mohly ještě téhož dne do večera proniknout do hloubky 10 a 12 km a v dalších dnech postupovaly na Krakov.

Operace na tomto úseku fronty, byla součástí velké zimní ofenzivy sovětských armád od Baltu až po Karpaty, která měla za cíl probít se až na území Německa a vytvořit si podmínky k závěrečnému úderu na nepřitele.

Této grandiózní dělostřelecké přípravě se zúčastnilo všech pět dělostřeleckých pluků a 1. tankový prapor 1. čs. armádního sboru, který již v té době osvobodil Slovensko. Aby zaujala svá palební postavení, musela se děla, minomety i tanky přesunout z prostoru Ondavy na Slovensko. Dělo se tak v naprosté tajnosti.

Nepřítel se nesměl dovědět o chystané zimní ofenzivě, to za prvé a za druhé, nesměl ani tušit, že z našeho pasivního úseku fronty bude vytaženo celé dělostřelectvo. Bylo proto použito lstí. Nočním přesunem, ve vánici, po zasněžených cestách, se zničenými mosty, v horském terénu, který byl zaminovaný se uskutečnil náročný přesun našich dělostřelců a tankistů. U řeky Ondavy zůstala jedna „koňská baterie“, dřevěné makety a několik opravdových děl, která se vždy po vystřelení stěhovala z místa na místo, aby mátl nepřitele, že na místě je všechno naše dělostřelectvo. Tanky a motorová vozidla za noci se přesouvala směrem k frontě, aby vzbudila dojem, že jsou pozice plně obsazeny. Díky důvtipu, zručnosti a obětavému úsilí ženistů tento úkol byl splněn.

Co předcházelo na frontě západních spojenců. Situaci na západní frontě vystihuje dopis premiéra Velké Británie W. Churchilla J.V. Stalinovi zasláný 6. ledna 1945. „Na západě trvají velmi těžké boje a kdykoli může být vrchní velení donuceno k velkým rozhodnutím. Sám víte ze své vlastní zkušenosti, jak znepokojující je situace, když je nutno hájit velmi širokou frontu po dočasné ztrátě iniciativy. Pro generála Eisenhowera je velmi žádoucí a nutné vědět v povšechných rysech, co zamýšlíte dělat, poněvadž se to samozřejmě projeví ve všech jeho i našich velmi důležitých rozhodnutích. **Budu Vám vděčen, budete-li mi moci sdělit, můžeme-li během ledna počítat s velkou ruskou ofenzivou na frontě u Visly, nebo kdekoli na jiném místě. Pokládám záležitost za velmi naléhavou.**“

Sovětská vláda a vrchní velení rozhodli zahájit ofenzivu na sovětsko-německé frontě o osm dní dříve než bylo původně stanoveno. Moskva tak rozhodla, přesto, že počasí ani letectvu, ani dělostřelectvu nepřálo.

U Jasla to byla největší dělostřelecká bitva, které se českoslovenští dělostřelci kdy zúčastnili a ve které se vyznamenali. Dokonalé splnění úkolu bylo vysoce oceněno sovětským velením; 2., 4. a 5. dělostřelecký pluk byly pojmenovány „Jaselské“. Den Jaselské bitvy, byl po 40 let dnem dělostřelců.

02.02.06 - Vzpoměli jsme 63. výročí bitvy o Stalingrad

Společnost Ludvíka Svobody a Ruské středisko vědy a kultury v Praze uskutečnily přátelské setkání, kde si přítomní připomenuli že před **šedesáti třemi** lety došlo ke strategické porážce německých vojsk v prostoru Stalingradu. Setkání se zúčastnili, představitelé ruského velvyslanectví 1. tajemník Alexej Ryškov, 2. tajemník Michail Smirnov a zástupci Česko-ruské společnosti, Slovanského výboru ČR, HS 1. armádního sboru ČsO, Klubu Rusko a další. Vzpomenuli na ty, kteří přinesli oběť největší, na padlé sovětské vojáky, vzpomněli i na naději, kterou vítězství sovětské armády pod Stalingradem přineslo. S projevem vystoupili generálporučík Jozef Činčár a 1. tajemník ruského velvyslanectví Alexej Ryškov.

V celé okupované Evropě, trpící pod nepředstavitelným terorem fašistického Německa, zpráva o stalingradské bitvě byla uvítána s ohromnou radostí a nadějí na konečné vítězství. Dodávala odvahu k vytrvání v odporu proti okupantům. Vítězná bitva sovětských vojsk pod Stalingradem, byla

považována za zlomovou v dosavadním vedení války proti fašistickému Německu.

Vojáky československého samostatného polního praporu , tato zpráva zastihla cestou na frontu, která končila v Charkově, odkud se přesunuli k Sokolovu, kde podstoupili svůj první bojový křest.

Některá fakta o stalingradské bitvě:

31. ledna 1943 v urputném boji sovětská vojska definitivně porazila jižní skupinu německého vojska. Její zbytky v čele s jejím velitelem polním maršálem Paulusem se vzdali do zajetí a 2. února 1943 se vzdali i zbytky severní skupiny. Tím byla zakončena ohromná bitva na Volze kde přestalo existovat jedno z největších uskupení německých vojsk a vojsk satelitů fašistického Německa. Od 19. listopadu 1942 do 2. února 1943 bylo zcela zničeno 32 divizí a 3 brigády a zbylých 16 divizí měli ztrátu na stavu od 50 – 75 procent.

Německý generálporučík Westval napsal: “Porážka pod Stalingradem přivedla v úděl jak německý národ, tak i jeho armádu. Do té doby nikdy v celé historii Německa se nestalo, aby zahynulo tak strašným způsobem takový počet vojsk.“

08.12.05 - Setkání veteránů 2. svět. války a studentů Univerzity obrany v Brně.

Společnost Ludvíka Svobody a Ruské středisko vědy a kultury v Praze uskutečnily přátelské setkání, kde si přítomní připomenuli že před **šedesáti třemi** lety došlo ke strategické porážce německých vojsk v prostoru Stalingradu. Setkání se zúčastnili, představitelé ruského velvyslanectví 1. tajemník Alexej Ryškov, 2. tajemník Michail Smirnov a zástupci Česko-ruské společnosti, Slovanského výboru ČR, HS 1. armádního sboru ČsL, Klubu Rusko a další. Vzpomenuli na ty, kteří přinesli oběť největší, na padlé sovětské vojáky, vzpomněli i na naději, kterou vítězství sovětské armády pod Stalingradem přineslo. S projevem vystoupili generálporučík Jozef Činčár a 1. tajemník ruského velvyslanectví Alexej Ryčkov.

V celé okupované Evropě, trpící pod nepředstavitelným terorem fašistického Německa, zpráva o stalingradské bitvě byla uvítána s ohromnou radostí a nadějí na konečné vítězství. Dodávala odvahu k vytrvání v odporu proti okupantům. Vítězná bitva sovětských vojsk pod Stalingradem, byla považována za zlomovou v dosavadním vedení války proti fašistickému Německu.

Vojáky československého samostatného polního praporu , tato zpráva zastihla cestou na frontu, která končila v Charkově, odkud se přesunuli k Sokolovu, kde podstoupili svůj první bojový křest.

Některá fakta o stalingradské bitvě:

31. ledna 1943 v urputném boji sovětská vojska definitivně porazila jižní skupinu německého vojska. Její zbytky v čele s jejím velitelem polním maršálem Paulusem se vzdali do zajetí a 2. února 1943 se vzdali i zbytky severní skupiny. Tím byla zakončena ohromná bitva na Volze kde přestalo existovat jedno z největších uskupení německých vojsk a vojsk satelitů fašistického Německa. Od 19. listopadu 1942 do 2. února 1943 bylo zcela zničeno 32 divizí a 3 brigády a zbylých 16 divizí měli ztrátu na stavu od 50 – 75 procent.

Německý generálporučík Westval napsal: “Porážka pod Stalingradem přivedla v úděl jak německý národ, tak i jeho armádu. Do té doby nikdy v celé historii Německa se nestalo, aby zahynulo tak strašným způsobem takový počet vojsk.“

28.11.05 - Vzpomínková akce v Kroměříži

V pondělí dne 28. listopadu 2005 se u příležitosti 110. výročí narození armádního generála Ludvíka Svobody uskutečnily v Kroměříži dvě vzpomínkové akce.

Dopoledne byly na hřbitově u hrobu L. Svobody slavnostně položeny věnce a odpoledne se konalo v klubu „Starý pivovar“ shromáždění občanů, kde slavnostní projev přednesl starosta města Ing. Petr Dvořáček.

V Kulturním programu upoutal dívčí pěvecký sbor SPgŠ v Kroměříži řízený Janem Štěpánkem. S velkým zájmem bylo přijato vystoupení Zoe Klusákové – Svobodové, ve kterém zavzpomínala na svého otce v souvislosti s Kroměříží.

26.11.05 - Vzpomínka u rodného domu Ludvíka Svobody

U rodného domu Ludvíka Svobody v Hroznatině na Třebíčsku se sešli jeho spolubojovníci, kteří sem přijeli z Čech i z Moravy, a občané z okolí, aby si připomenuli jeho osobnost v souvislosti se 110. výročím jeho narozenin.

Spoluorganizátory setkání byli Ministerstvo obrany ČR, Společnost Ludvíka Svobody, Historická skupina 1. čs. armádního sboru - ČSOL, Český svaz bojovníků za svobodu.

K pamětní desce byly položeny květy od obcí Hroznatín a Rudíkov a školy Ludvíka Svobody v Rudíkově, obce Džbánice, Československé obce legionářské, Společnosti Ludvíka Svobody, generálního konzula Slovenské republiky, velvyslanectví a vojenského atašé Ruské federativní republiky, rektora Univerzity obrany z Brna, organizace ČSBS z Třebíče, Českého klubu turistů z Trnavy a od jednotlivých občanů.

Čestnou stráž drželi vojáci české armády. Na návsi, kde se shromáždilo na 250 lidí, zazněla česká a slovenská hymna, slavnostní pochod 1. armádního sboru v SSSR „Směr Praha“, zazpívané pěveckým sborem Notabene při škole v Beneticích (sbormistr J. Němec) spolu s účastníky shromáždění. Vojenský trubač zatroubil tradiční, dojemnou vojenskou večerku na památku těch, kteří se nedožili.

Všichni přítomní pak mohli shlédnout výstavu fotografií o účasti žen v československých vojenských jednotkách v SSSR od Buzuluku až do Prahy. Přátelské setkání pokračovalo v prostorách rodného domu Ludvíka Svobody, kde také pokračoval program pěveckého sboru. Byli přítomni i zástupci sdělovacích prostředků.

25.11.05 - Vzpomněli jsme 110. výročí narození armádního generála

Dne 25. listopadu 2005 bylo u příležitosti 110. výročí narozenin armádního generála Ludvíka Svobody uspořádáno slavnostní shromáždění.

Organizátory byli: Společnost Ludvíka Svobody, Český svaz bojovníků za svobodu Historická skupina 1. čs. armádního sboru – ČSOL, Velvyslanectví Ruské federace, Velvyslanectví Slovenské republiky a Společnost přátel národů východu. Shromáždění se uskutečnilo v prostorách Ruského

střediska vědy a kultury.

S projevy vystoupili předseda SLS generálporučík Jozef Činčár, velvyslanec Ruské federace, pan Alexej Fedotov a velvyslanec Slovenské republiky, pan Ladislav Ballek. Přečten byl pozdravný dopis od pana prezidenta republiky V. Klause, předsedy senátu pana Přemysla Sobotky a primátora města Svidník pana Michala Barteka.

Rovněž se zúčastnili místopředseda poslanecké sněmovny JUDr. Vojtěch Filip, předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu paní Anděla Dvořáková, předsedkyně Společnosti T. G. Masaryka Dr. Jana Seifertová, předseda MSV a Slovanského výboru ČR doc. Jan Minář, místostarostka města Kroměříže Mgr. Jitka Dvořáková, úřadující předseda Společnosti přátel národů východu pan Tomáš Lukavský. Dále byli přítomni vojenští atašé Slovenské republiky a Ruské republiky a řada dalších veřejných činitelů.

Závěrem vystoupil pěvecký soubor mladých hudebníků z Horních Dubňan na jižní Moravě a byly promítnuty dva dokumentární filmy z činnosti armádního generála L. Svobody. Večer moderovali Václav Čapek a Jiří Stanislav.

Slavnostní večer vzbudil zájem u veřejnosti o čemž svědčí, že přítomní zcela zaplnili sál pro 500 osob. Zajímali se o tuto událost i zástupci tisku.

Při této příležitosti předsedkyně ČSBS pí. Anděla Dvořáková předala pamětní medaili ČSBS za dlouholetou a zásluhnou práci pro Český svaz bojovníků za svobodu: pro generála Ludvíka Svobodu in memoriam, pro město Svidník a pro město Kroměříž. Rovněž předala čestné uznání, které ČSBS udělilo Společnosti Ludvíka Svobody, Odbočce SLS Brno, Gymnáziu Ludvíka Svobody Humenné a Partyzánskému pluku Ludvíka Svobody Chrudim.

Předseda SLS generálporučík Činčár ve svém projevu vzpomněl nejvýznamnější etapy života Ludvíka Svobody, vyzvedl jeho úlohu při tvorbě zahraniční armády na území Polska a SSSR, budování nové, poválečné armády i při řešení politické krize po invazi vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR a při zabránění krveprolití i vzniku možných extrémních situací. „Byl to velký vlastenec a internacionalista, vynikající vojevůdce a politik, ale hlavně Člověk s velkým Č. Byl vzorem čínorodého vlastenectví, které vyžadovalo ne slova, ale činy. Lze bez nadsázky říct, že byl nejvýznamnější vojenskou osobností našich novodobých dějin. Právem mu 55 měst a obcí udělilo čestné občanství.“ (projev je uveden na závěr)

Prezident Václav Klaus ve svém pozdravném dopise napsal: “Vážím si velice zásluh armádního generála Svobody v boji proti nacistickým okupantům a jeho hrdinských činů při znovu nabývání svobody pro naši republiku. Vím i o jeho méně ocenění hodných činech, ale to mi nebrání v tom, abych zapomínal na jeho zásadní roli v dějinách. Vážím si proto i vašeho úsilí při uchování památky jeho osobnosti.“

Ruský velvyslanec Alexej Fedotov ve svém projevu vysoce ocenil, že se Ludvík Svoboda se svou jednotkou přihlásil na frontu v nejtěžší době pro sovětský stát, kdy - před Stalingradem – jiní už nad SSSR lámali hůl.

Velvyslanec Slovenské republiky pan Ladislav Ballek hovořil o vztahu Ludvíka Svobody ke Slovensku a o tom jak vnímal a vnímá i dnes slovenský lid Ludvíka Svobodu. Na závěr svého vystoupení řekl: „...S vděčností vzpomíná na armádního generála Ludvíka Svobodu celé Slovensko, zvláště východní Slovensko, kam přinesl se svými vojáky nejen svobodu, ale i vodu a chléb. Cesta

Ludvíka Svobody vedla od selského pluhu na Hrad, od rolnického chlapce až k prvnímu muži československého státu, po křeslo pana prezidenta. Do dějin československých jej však nevyzvaly, ani nepozvaly sudičky, ale jeho nevšední vůle, energie, jeho nezměrný duch a velké srdce. Především to byla velká láska k národu českému, k národu slovenskému, k jeho československé vlasti. Přiznám se, že je to osobnost, o které jsem nikdy na Slovensku neslyšel mluvit jinak, než s hlubokou úctou, důstojností, bez jakéhokoliv žertování. Hluboce se mu klanímA ještě jednou děkuji za pozvání mezi Vás, dobrý večer Vám!“
(Zaznamenal a přeložil Zdeněk Hrabica)

Přečten byl i dopis primátora města Svidník. Ing. Michal Bartko mimo jiné napsal: “110 výročí narození Ludvíka Svobody je příležitostí si ho připomenout jako skromného, hluboce lidského, statečného, přátelského a tolerantního člověka, jako velitele 1. čs. armádního sboru i jako vynikajícího státníka a politika.

Kraj pod Duklou navštěvoval Ludvík Svoboda často. Přicházel bez jakýchkoliv pompézností se poklonit památce sovětských a československých vojáků. Přitom se zajímal o výstavbu, zásobování, dopravu .

Zlatým písmem se zapsal do historie tohoto regionu již nezištnou pomocí během těžkých frontových dnů. Pro civilní obyvatelstvo zabezpečoval potraviny, ve vojenských kuchyních dal najíst zuboženým, vyhladovělým dětem.

Ani v poválečných letech na tento kout republiky Ludvík Svoboda nezapomněl. Vojenským jednotkám přikázal opravovat rozbité mosty a cesty, odminovat úrodná pole, obnovovat život pod Duklou.

Tady, pod Duklou, byl po válce, kromě rozbitých komunikací a zničených měst a obcí, velmi špatný zdravotní stav obyvatelstva. Tehdejší představitelé města Svidník se obrátili na Ludvíka Svobodu, který tehdy působil jako ministr národní obrany, a požádali ho o pomoc při řešení nepříznivého zdravotního stavu obyvatelstva a o podporu výstavby zdravotnického zařízení. Požadavku bylo vyhověno a na jeho podnět na přelomu let 1945 a 1946 českoslovenští vojáci začali budovat barákovou nemocnici.

V létě 1946, téměř hotovou dřevěnou konstrukci zničil výbuch miny a tak do užívání byla odevzdána až v únoru 1947. Za osobního přispění Ludvíka Svobody, už jako prezidenta republiky, byla v sedmdesátých letech ve Svidníku postavena moderní nemocnice s poliklinikou 1. typu.

Také z jeho iniciativy vzniklo Dukelské (dnes Vojenské) muzeum ve Svidníku.

Jedna z návštěv Ludvíka Svobody, již jako prezidenta ČSSR, se uskutečnila 23. 5. 1968. Navštívil Svidník a Dukelský průsmyk. Poklonil se památce vojáků padlých ve druhé světové válce a zúčastnil se manifestace s občany města a okolí. Při této příležitosti mu zástupci města Svidník, za jeho zásluhy za osvobození, za nezištnou pomoc obyvatelstvu v těžké válečné a poválečné době, a také při rozvoji města, udělili ČESTNÉ OBČANSTVÍ Když ho přebíral pravil: „Tento kraj je mou láskou .“

Umělecké ztvárnění L. Svobody se v podobě sochy tyčí na náměstí Slobody, aby každému připomínala velikost jeho osobnosti, jeho lásku a pomoc tomuto kraji. Socha byla slavnostně odhalena 4. 10. 1989 za účasti Zoe Klusákové – Svobodové, dcery Ludvíka Svobody.

Ludvík Svoboda se stal pro všechny lidi dobré vůle symbolem osobní statečnosti a příkladem nejlidštějších vlastností. S pietou a úctou přicházejí k jeho soše starší, mladí i ti nejmladší, aby mu květinou projevíli své osobní vyznání a vděk, protože ani čas nemůže zavát vzpomínky na člověka, který se v tomto kraji stal pojmem symbolem i legendou.

V našem městě jméno Ludvíka Svobody nese nemocnice s poliklinikou, Základní škola na ulici Centrálná, Střední odborné učiliště a ulice Generála Svobody.

Ludvík Svoboda se svou generací prožil dramatické události těžké doby. Jeho činy hovoří samy za sebe. Ve válce i v míru odpovídal na výzvu osudu s vědomím občanské povinnosti syna své země, vojáka svého lidu. Nepatřil k těm, kterému by někdo musel vymýšlet, nebo doplňovat životopis.

Velkými zlatými písmeny se zapsal nejen do novodobé historie, ale především do našich srdcí .“

Z projevu generálporučíka Jozefa Činčára

... Byl to velký vlastenec a internacionalista, vynikající vojevůdce a politik a hlavně Člověk s velkým Č, kterého si ctíli a milovali nejen jeho podřízení, ale všichni, kteří měli to štěstí přijít s ním do styku.

Já jsem to štěstí měl a pokládám to za jednu z nejdůležitějších událostí v mém životě. Proto jsem inicioval založení Společnosti Ludvíka Svobody, aby památka na něho zůstala na věky, tak jako památka na TGM, Edvarda Beneše či M.R. Štefánika.

Velitel náročný i laskavý

... v roce 2005 celý svět oslavoval 60. výročí vítězství nad fašismem. V této největší a nejstrašnější válce v historii lidstva hrál svou významnou úlohu i Čechoslovák Ludvík Svoboda.. Velel největšímu vojenskému seskupení v zahraničí, které bojovalo po boku Rudé armády jako hlavní síle protihitlerovské koalice a za stejné cíle jako vojska USA, velké Británie, Francie a dalších států a jako příslušníci domácího odboje. I českoslovenští vojáci tak přispěli ke konečné porážce hitlerovského Německa a k osvobození naší vlasti a ostatních národů od německo-fašistické okupace.

Ludvík Svoboda byl náročným, ale i spravedlivým a laskavým velitelem. Proto ho jeho vojáci upřímně milovali. Byl vzorem svým podřízeným v chabrosti a čestnosti. V zásadních věcech zastával a prosazoval své stanovisko i proti mínění nadřízených orgánů, což se za války projevilo v jeho vztahu k Ministerstvu národní obrany naší londýnské vlády a později při výkonu nejvyšších čs. ústavních funkcí.

Dva zdroje jeho vlastenectví

Jeho mládí prožité v rolnické rodině pomohlo vytvářet jeho vztah k půdě, který mu zůstal po celý život a byl jedním ze zdrojů jeho vlastenectví. Druhým zdrojem byl proces národního uvědomění a myšlenky slovanské vzájemnosti na přelomu 19. a 20 století, které určovaly jeho postoje v rozhodujících chvílích boje za národní svrchovanost.

Původně se připravoval na to, že bude zemědělcem. I do jeho života však zasáhla první světová válka. V roce 1915 byl povolán do rakousko – uherské armády a poslán na ruskou frontu. Při nejbližší příležitosti přešel na ruskou stranu a po krátké době v zajetí vstoupil do čs. legií, s kterými

se zúčastnil slavných bitev u Zborova a Bachmače. Do svobodné vlasti se vrátil v roce 1920 jako velitel praporu v hodnosti kapitána.

Demobilizoval a převzal rodinné hospodářství. Již v roce 1921 však zasáhl do jeho života tzv. Karlův puč – pokus posledního rakousko – uherského císaře o znovunabytí moci. Ludvík Svoboda byl jako legionářský důstojník mobilizován a stal se profesionálním důstojníkem rodící se čs. armády.

Podřízení i nadřízení si ho vždy velmi vážili pro jeho rozvážnost, otevřenost, přímou a spravedlivou. Meziválečný úsek jeho života lze považovat za nešťastnější a z hlediska dalších událostí za přímo idylický.

Velitelem legionu

Po okupaci zbytku Československa se zapojuje do odbojové činnosti a před hrozbou, že ho zatknou gestapo odchází v červnu 1939 ilegálně do Polska, kde se stává velitelem československé vojenské jednotky, později nazvané český a slovenský legion. Po porážce Polska nastala pro čs. vojenskou jednotku situace, kdy musela volit mezi zajetím německým, které znamenalo represe a jistou smrt, nebo dojednat přechod na sovětskou stranu, kde mohlo jít maximálně o internaci. Volba byla jasná, sovětské orgány nepovažovaly čs. vojáky za zajatce, ale za vojenskou jednotku v exilu, která požádala o azyl.

Ludvík Svoboda neustále oživoval mezi svými spolubojovníky odhodlání k boji s nacistickým Německem a přesvědčoval je o tom, že jejich chvíle přijde. K tomu došlo až po napadení Sovětského svazu nacistickým Německem. Východiskem se stala čs. – vojenská úmluva z 18. června 1941, která zakotvila ustanovení o formování samostatné čs. vojenské jednotky na území SSSR.

Tak začalo pro podplukovníka Svobodu naplňování jeho boje proti nacismu. Den 8. prosince roku 1941 se stal pro něho dnem formálního začátku organizace 1. samostatného polního praporu, jehož velením byl prezidentem Benešem jmenován.

Šlo mu o rehabilitaci čs. armády

Ludvík Svoboda od prvopočátku připravoval svou jednotku jako vysoce akceschopnou, připravenou vystoupit na frontě. To bylo v rozporu se záměrem londýnského ministerstva národní obrany, které počítalo s touto jednotkou jako symbolickou, připravenou k nasazení v posledních dnech války. Již tehdy viděl tuto koncepci jako nereálnou a svým způsobem nemorální vůči domácímu odboji. Aktivní boj naší jednotky viděl jako rehabilitaci čs. armády, které nebylo v důsledku mnichova dovoleno bojovat. Považoval to naopak za povinnost čs. vojáků v zahraničí vůči domácímu odboji, vůči těm, kteří položili svůj život na domácí frontě. Byl toho názoru, že by bylo nečestné vyzývat lidi na okupovaném území k boji, posílat tam výsadky, aby organizovaly odboj za cenu vysokých ztrát a přitom pasivně čekat a sledovat boj našich spojenců na válečných mapách.

Vždy zdůrazňoval jednotu našeho odboje za druhé světové války. Vycházel z toho, ať již východní nebo západní zahraniční odboj nebo odboj domácí měly vždy trojjediný cíl – přispět k porážce Německa, svrhnout kolaborantské vlády v českých zemích i na Slovensku a obnovit Československou republiku.

Ve víru politických turbulencí

Po válce se generál Svoboda stal hybnou silou budování nové armády. Ve funkci ministra národní obrany věnoval tomu velké úsilí. Tuto jeho práci přerušil až rok 1950, kdy byl odvolán z funkce a

předčasně penzionován. Po krátkou dobu byl dokonce vězněn, ale na intervenci vysokých sovětských vládních činitelů propuštěn.

Byl to hluboký nevděk k člověku, který v obou válkách dvanáct let bojoval za svobodu své země, ztratil za syna, zbitého Němci a věnoval celý svůj život službě vlasti. Neztrpkl však. Odešel do rodného Hrozatína a věnoval se zemědělství až do doby, kdy byl znovu povolán do armády jako náčelník vojenské akademie v Praze, kde působil do roku 1958, do odchodu do řádného důchodu. Ani pak však nezahálel: věnoval se práci v Čs. svazu protifašistických bojovníků a ve Vojenském historickém ústavu.

V průběhu „pražského jara“ roku 1968 byl na návrh Čs. svazu protifašistických bojovníků zvolen prezidentem.

Opět se tak dostal do neočekávané turbulence politických událostí, které vyžadovaly chladnou hlavu a rozvahu, jež mu byla vlastní. Bylo nutno vyvodit ze situace reálné závěry, tak aby bylo zabráněno ještě větším otřesům a nenávratným ztrátám. I zde vykonal Ludvík Svoboda maximum možného ve složitých vztazích jak mezinárodních, tak i na domácí politické scéně.

Prezidentem byl v roce 1973 zvolen dokonce podruhé, avšak brzy poté ho postihlo vleklé onemocnění, které mu v dalším výkonu funkce hlavy státu zabránilo. Jeho funkční období bylo ukončeno zvláštním ústavním zákonem v roce 1975. Svou životní pouť ukončil 20. září 1979.

Zdroj inspirace a poučení

Ludvík Svoboda byl vzorem čínorodého vlastenectví, které vyžadovalo ne slova, ale činy. Byl zobecněním vůle národa o přežití a překonání všech těžkostí neklidného a mnohdy tragického 20. století. Miloval svou vlast, pro niž se nezalekl žádných obětí. Nacisté mu umučili milovaného syna Mirka a další příbuzné.. Byl velkým přítelem ostatních slovanských národů, zejména ruského. Za svou vlast považoval vždy Československo a bylo by pro něj jistě velkým zklamáním, kdyby se byl dožil jeho rozdělení.

Jeho život byl z největší části vyplněn vojenskými povinnostmi. Lze bez nadsázky říct, že byl nejvýznamnější vojenskou osobností našich novodobých dějin.

Všechny tyto okolnosti se staly podkladem pro činnost Společnosti Ludvíka Svobody, která si dala za úkol zachovat a rozvíjet jeho odkaz v kontextu soudobých dějin, napomáhat poctivému výkladu jeho role a jeho příkladem posilovat národní sebevědomí i v současné době.

Není pravda, že v nové Evropě se vlastenectví a národní sebevědomí vytrácí a že již není moderní ani potřebné. Je a vždy zůstane základem sebeúcty a motivací k dosažení úspěchů ve stávajících i budoucích poměrech. Proto Ludvík Svoboda je a zůstává vzorem a zdrojem inspirace a poučení.

25.11.05 - Plenární zasedání SLS

Plenární zasedání členů společnosti SLS. 05.11.2005 se uskutečnilo shromáždění členů SLS v Praze se zprávou o činnosti Společnosti od založení v minulém roce a stanovením dalších směrů činnosti.

08.05.05 - 60. výročí osvobození naší vlasti a ukončení II. světové války

K 60. výročí ukončení druhé světové války představitelé Společnosti Ludvíka Svobody uctili památku padlých československých vojáků i příslušníků spojeneckých armád při osvobození Československé republiky.

8. května 2005 v obci Sázava u Zruči nad Sázavou představitel SLS, plk. v.v. Dimitrij Popjuk se zúčastnil pietního aktu uspořádaného krajským sdružením Arménů Jihlavy u hrobu 19. letého arménského příslušníka Rudé armády Davidjana. Kromě místních představitelů obce a občanů se zúčastnilo slavnostního kladení věnců na 150 Arménů z celé ČR. Zastupovali zde 5 - 6000 Arménů žijících na území republiky. Na shromáždění promluvil předseda jejich sdružení z Jihlavy Sargisian Alexandr, zástupce SLS plk. v. v. D. Popjuk a místní představitelé.

V projevech se vzpomněla účast arménských vojáků a důstojníků při osvobození Československa, kterých v RA na našem území bylo okolo 800 a z toho 500 padlo. Velitelem tankového sboru 1. Ukrajinského frontu, kteří přijeli od Berlína na pomoc Praze a osvobodovali Československo a jmenovitě i Sázavsko, byl rovněž Armén generálporučík Sarkis Martirosjan.

V domě kultury pokračovalo přátelské setkání. Arménský dívčí soubor z Jihlavy který zazpíval arménské, české a slovenské písně sklídl vřelý potlesk.

07.05.05 - Odhalení sochy gen. G. Pattona (SLS-Praha)

Místopředseda Společnosti Ludvíka Svobody Jiří Stanislav se za SLS zúčastnil odhalení sochy generála George Pattona v obci Dýšina na Plzeňsku. Generál G. Patton, byl velitelem tankových vojsk USA která osvobodovala Plzeňsko. Socha, která měla původně stát v Plzni, je díkuvzdáním obyvatel tohoto kraje vojákům spojenecké armádě USA, kteří daleko od svých domovů se podíleli na porážce nacistického Německa a osvobození tohoto koutu ČSR.

03.05.05 - U památníků v obcích jižní Moravy (SLS-Pardubice)

Představitelé SLS, veteráni ČsOL navštívili památníky obětí II. světové války v obcích jižní Moravy u příležitosti 60. výročí vítězství.

Předseda SLS gen.por. v.v. Jozef Činčár, plk. v.v. Vladimír Palička, plk. v.v. Jan Železný a místopředseda SLS Jiří Stanislav a Ing.Zoe Klusáková-Svobodová položili květy u pomníků obětem a padlým bojovníkům II. světové války a uctili tak jejich památku v obcích Miroslav, Hostěradice, Vémyslice, Rešice a Dukovany.

Navštívili při této příležitosti výstavu Miroslavští Židé na paměť místních obětí holocaustu a výstavu místního sochaře Pavla Krbálka.

Delegace se také setkala s místními občany, z nichž většina jsou dosud žijící partyzáni z Jugoslávie nebo jejich potomci. Shlédlí též výstavu bojových tradic, zejména bojů slavné brigády Jana Žižky z Trocnova, která byla součástí Jugoslávské osvobozené armády. Je to jediná pamětní síň a výstava v ČR o účasti našich jugoslávských krajanů v boji proti německým fašistickým okupantům. Na památku padlých čs. partyzánů v Jugoslávii, občané Hostěradic vybudovali na náměstí pomník.

17.03.05 - Palác Luxor, Prezentace knihy

„Zoe Klusáková – Svobodová: O tom co bylo“, kterou uspořádalo nakladatelství Mladá fronta spolu s knihkupectvím Luxor na Václavském náměstí.

Autorka při prezentaci knihy mimo jiné řekla:

„Chtěla jsem prostřednictvím osudu mého 17 letého bratra, mých strýců i babičky, připomenout tisíce těch, kteří položili zcela nepateticky své životy za svobodu naší vlasti. A také vzpomínkou na ty prosté lidi, kteří mně a mamince pomáhali uniknout jisté smrti, připomenout tisíce statečných lidí, kteří se nepokořili, a všemi způsoby bojovali proti nacistické okupaci. Jestli někdo pochybuje o dostatečné statečnosti našeho národa, pak já jsem na něj, právě na to, jak se ve své většině choval - hrdá.

Doba mé generace, generace mých rodičů, (tak jako každá), byla dobou hledání. Hledání lepšího uspořádání světa. Přinášela úspěchy i neúspěchy, lidská zklamání. Aktéři dění byli - tak jako i dnes a vždy - dobří i špatní, úspěšní i méně úspěšní.

V každém případě společenský žebříček hodnot byl jiný, než dnes.“

14.10.04 - Ustavující shromáždění SLS

uskutečnilo se ustavující shromáždění SLS v Praze se schválením stanov, členů výboru a programu činnosti.